

Primària

Llengua 5

Al teu costat

Programació

Unitat 5

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Carta als reis

Descripció de la unitat

La lectura inicial és un poema que relata una situació en què es trobaran els nostres escolars d'ací a uns dies, ja que hauran de pensar quins jocs volen de regal per Nadal. Però, a més, el poema planteja una visió més moderna d'aquesta tradició de les festes de Nadal, i ens servirà de referent per a encetar una conversa al voltant del context sociocultural.

En l'apartat de Vocabulari observarem les paraules que formen una mateixa família lèxica i n'extraurem el lexema comú.

Presentem una altra classe de paraula: els adjectius. N'analitzarem la funció, la concordança que mantenen amb el nom que acompanyen i la flexió de gènere i nombre.

Observarem la funció de diversos signes de puntuació (punt, coma i els dos punts) i els usarem en les produccions escrites.

Continuem l'anàlisi de la llengua en els mitjans de comunicació. En aquesta unitat analitzarem la forma i el contingut de les entrevistes periodístiques.

En Literatura, presentem un tipus de text poètic molt particular: el cal·ligrama, que combina text i imatge.

En la Tasca final repassarem allò que coneixen del correu electrònic i practicanen la seua elaboració.

Temporització:

Desembre:

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Relacionar paraules que compartixen el mateix lexema (família lèxica).
- Conèixer la flexió dels adjectius i fer la concordança amb els noms.
- Usar correctament els signes de puntuació: punt, coma i dos punts.
- Comprendre la finalitat i l'estructura d'una entrevista.
- Entendre i elaborar cal·ligrames.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de les paraules d'una família lèxica. • Diferenciació de la paraula primitiva i les derivades que formen una família lèxica. • Identificació del lexema comú d'una família de paraules. • Identificació de la funció dels adjectius com a modificadors dels noms. • Realització de la concordança de gènere i nombre de l'adjectiu amb el nom que acompanya. • Identificació de la funció del punt, de la coma i dels dos punts. • Lectura de textos fent la pausa adequada al signe de puntuació. • Ús dels signes de puntuació en les produccions pròpies. • Identificació de l'estructura formal d'una entrevista. • Redacció de preguntes adequades per a fer una entrevista. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Diferenciar la paraula primitiva i les derivades d'una família lèxica.	3.1. Diferencia la paraula primitiva i les derivades d'una família lèxica. 3.2. Localitza el lexema i els morfemes d'una paraula.
	4. Identificar i usar correctament adjectius.	4.1. Identifica adjectius. 4.2. Fa la concordança de l'adjectiu amb el nom que acompanya.
	5. Usar correctament els signes de puntuació: punt, coma i dos punts.	5.1. Identifica la finalitat del punt i l'usa. 5.2. Coneix la funció de la coma i la utilitza. 5.3. Observa la funció dels dos punts en les oracions i l'usa.
	6. Llegir i interpretar entrevistes periodístiques.	6.1. Identifica l'estructura formal d'una entrevista. 6.2. Reflexiona sobre les preguntes que s'han de fer en una entrevista.
	7. Llegir, comprendre, analitzar i elaborar cal·ligrames.	7.1. Comprén un cal·ligrama i relaciona el contingut amb la forma que presenta. 7.2. Elabora un cal·ligrama a partir d'unes pautes donades.

<ul style="list-style-type: none"> • Realització d'una entrevista. • Anàlisi del contingut i la forma d'un cal·ligrama. • Elaboració de cal·ligrames d'una manera pautaada. • Anàlisi de les parts i el contingut d'un correu electrònic. • Redacció d'un correu electrònic. • Realització de dictats. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. 	8. Conèixer les característiques i la finalitat dels correus electrònics.	8.1. Identifica les parts i la finalitat d'un correu electrònic. 8.2. Elabora correus electrònics.
	9. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Diferencia la paraula primitiva i les derivades d'una família lèxica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Localitza el lexema i els morfemes d'una paraula.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica adjectius.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.2. Fa la concordança de l'adjectiu amb el nom que acompanya.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Identifica la finalitat del punt i l'usa.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
5.2. Coneix la funció de la coma i la utilitza.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç dels RF.

5.3. Observa la funció del punt i coma en les oracions i l'usa.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Identifica l'estructura formal d'una entrevista.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
6.2. Reflexiona sobre les preguntes que s'han de fer en una entrevista.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.1. Comprén un cal·ligrama i relaciona el contingut amb la forma que presenta.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.2. Elabora un cal·ligrama a partir d'unes pautes donades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Identifica les parts i la finalitat d'un correu electrònic.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.2. Elabora correus electrònics.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Identifica les paraules, primitiva i derivades, d'una família lèxica. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús dels signes de puntuació.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Recita poemes vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Juga amb el ritme i la rima dels poemes i diversos codis sonors.	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es pugen donar.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirix i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules segons famílies de paraules.
	Aplicar mètodes científics rigorosos per tal de comprendre millor la realitat que ens envolta.	Construïx oracions amb paraules antònimes per observar el canvi de significat.
	Respectar i preservar la vida dels éssers vius de l'entorn immediat.	S'interessa per conèixer la situació real dels animals que són explotats en els circs.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.

	Usar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses.	Elabora una entrevista amb interès periodístic.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	Valora el canvi de significat que aporta l'antonímia en les produccions pròpies. És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Interpersonal.</i> Entén els altres i hi interactua. Ajuda els altres a identificar i a superar problemes. Col·labora i gaudeix del treball en equip. <i>Lingüística.</i> Dialoga i debat. Escolta i comprén produccions orals. <i>Espaciovisual.</i> Interpreta il·lustracions i obres artísticoplàstiques. Representa mitjançant el dibuix.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar els drets i els deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Reflexiona sobre la importància de la informació periodística en el món actual.
	Busca informació sobre els costums i tradicions relacionats amb el Nadal. Respecta i valora les relacions familiars.	Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Es mostra creatiu a l'hora de crear una entrevista. És tolerant i respecta les creences, les tradicions i els costums propis i d'altres persones. Desenvolupa una actitud crítica i reflexiva respecte al màrqueting per al consum.

<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Gestionar el treball del grup coordinant les tasques i el temps.	Participa activament en les exposicions orals. Planifica el temps i les tasques a l'hora d'emprendre un treball en grup.
	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos poètics i periodístics.
	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Té gust per elaborar cal·ligrames. Valora els jocs lingüístics i les possibilitats que oferix la llengua per a divertir-se.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la creació de cal·ligrames. Valora els costums i les tradicions del Nadal que se celebren arreu.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Lectura i Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Paraules primitives i derivades

- Introduïm el concepte família lèxica amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: L'adjectiu. Els graus de l'adjectiu

- Introduïm la identificació de l'adjectiu i dels graus en què es pot presentar amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: Signes de puntuació

- Introduïm les normes d'ortografia dels signes de puntuació amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: L'entrevista

- Reflexionem sobre l'elaboració d'entrevistes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 6: El cal·ligrama

- Introduïm l'anàlisi i l'elaboració de cal·ligrames amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 7: Tasca. El correu electrònic

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat i Repàs trimestral

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Fem les activitats de repàs trimestral del LA.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respects de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Lectures de poemes sobre el Nadal.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?